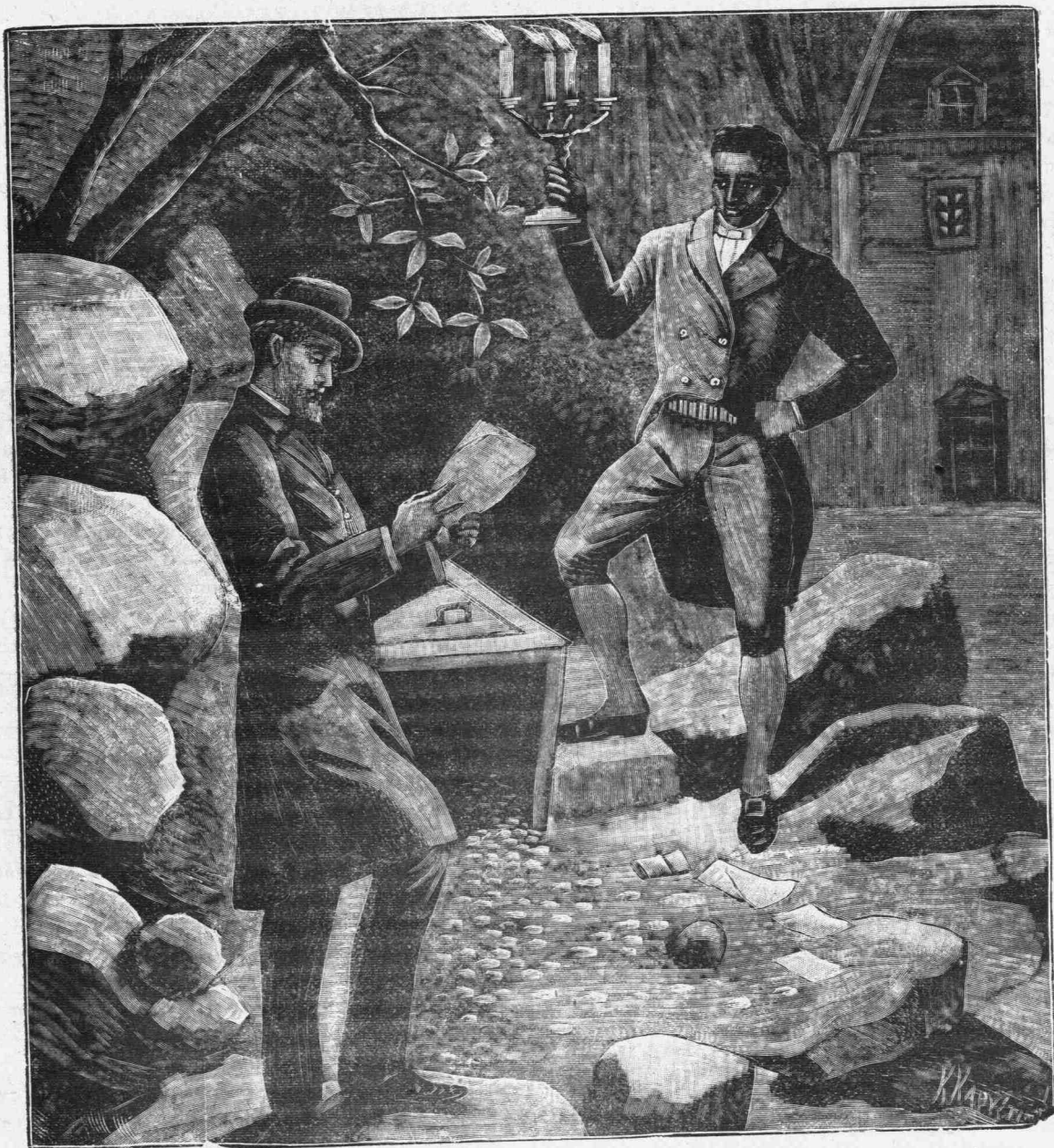

ΚΑΡΟΛΟΥ ΜΕΡΟΥΒΕΛ
ΝΕΚΡΑΙ ΚΑΙ ΖΩΣΑΙ

Ἴδου τὸ χαρτίον. (Σελ. 846).

Ἡ ἐξαγρίωσις τῆς δουκίσσης κατέστη τρομερά.
— Ἀλλὰ τότε... ὑπέλαβεν, ἐν ζῳσι, ποῦ εἶνε.
— Θὰ τ' ἀναζητήσωμεν !
— Τὸ ἀγνοεῖς ;
— Τῇ ἀληθείᾳ.
— Ποῖος λοιπὸν μᾶς τ' ἀφῆρεσε ;
— Ποῖος ;
— Αὐτό, τὸ γνωρίζεις, τοῦλάχιστον !
— Ναί.
Τὴν ὑπεχρέωσε νὰ καθήσῃ πάλιν παρ' αὐτόν.
— Τὰ πάντα θὰ σοὶ ἐμπιστευθῶ, εἶπεν, ἀλλ' ὑποσχέ-
θητί μου ὅτι θ' ἀνθέξης, ὅτι δὲν θ' ἀρεθῇς εἰς ματαίαν
ἀπελπισίαν.

— Ναί, σοὶ τὸ ὑπόσχομαι... ὁμίλει...
— Συνενοῦντες τὰς προσπάθειάς μας, θὰ ἐπανορθώσω-
μεν τὸ κακόν... Μὴ φοβοῦ τίποτε... Τὸ χερίστον πάντων
ἦτο ἡ ἀγνοία... Τώρα γνωρίζομεν... Ἀνάγνωσον.
Ἐλαβε φρίσσουσα τὸ χαρτίον ὃ τῇ ἔτεινε.
Ἦτο ἡ ἡμιτελὴς διαθήκη τῆς δουκίσσης.
Διεξελοῦσα αὐτήν, κατέστη ἄφωνος ὑπὸ φρίκης. Οὐδό-
λως πλέον ἀμφέβαλλεν.
Ὡς ἡ μάμμη τῆς, ὅτε ὁ κόμης Βωνοᾶζ τῇ ἐπέβαλλε
τοὺς ὅρους τῆς, ἐν ὄνομα προέφερε μεταξὺ τῶν χειλέων τῆς,
ἐν ὄνομα ἀνθρώπου προδότου καὶ πωλουμένου.
— Καμπεῦρόλ ;
— Ναί, ἐκεῖνος πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὁ αἷτιος.

Ὁ Καμπεϋρόλ καὶ ὁ Βωνοᾶζ! Οἱ δύο συνένοχοι, οἱ δύο συναίτεροι!

Ὅλαι τῆς μηχανορραφίας αἱ λεπτομέρειαι τῇ ἐπανηλθον ἐν τῷ πνεύματι.

Ἐνεθυμήθη ἐναργέστατα τοὺς δόλους τοῦ ἱατροῦ, τοὺς μειλχιούς λόγους δι' ὧν κατέκτα τὰ θύματα του, τὸ ὑποχρεωτικὸν τῶν τρόπων του καὶ τὰς συμβουλὰς του.

Αὐτὸς δὲν τῇ ἦτο τὸ μεσαζὼν πρόσωπον, ὁ κομιστὴς τῶν ἐπιστολῶν αὐτῶν, ὃν ἡ προέλευσις ἀπέμενε ἀγνωστος, ὁ περιθάλπων αὐτὴν κατὰ τὴν θλιβεράν νύκτα τῆς πέμπτης πρὸς τὴν ἑκτὴν ἰανουαρίου, πρὸ δεκαοκτῶ ἡδὴ ἑτῶν!

Καὶ ἡ αἰφνιδίως ἐπελθοῦσα αὐτῷ περιουσία ἥτις τῷ ἐπέτρεπε νὰ ἐγκαταλίπῃ τὸ Πρεϊλλὺ καὶ ἐγκαταστῇ εἰς Παρίσιους ἔνθα ἦγε βίον πλουσίου!

Πόθεν τὴν κατεῖχεν; Ἐκ τῶν πρὸς τὴν δούκισσαν καὶ τὸν κόμητα ἐκδουλεύσεών του, προφανῶς. Ἡ κόμησσα ἐγνώριζε τὴν μάμμην τῆς κατὰ βάθος, τὰς γενναιοδωρίας τῆς ὁσάκις ἡ ἀνάγκη τὸ ἐκάλει, τὴν πρὸς τὸ χρῆμα περιφρόνησίν τῆς, τὰς ἀφειδεῖς τῆς ἀμοιβὰς πρὸς τοὺς ἐξυπηρετοῦντας αὐτήν. Ἐν τούτοις ἦτο δυνατόν νὰ ἐπλούτιζε διὰ μιᾶς ἱατρὸν οἶον τὸν δόκτορα Καμπεϋρόλ! Ὁ Βωνοᾶζ δέον νὰ συνετέλεσεν εἰς αὐτὴν τὴν περιουσίαν!

Τώρα συνδιελέγετο ἀνεπιφυλάκτως πρὸς τὸν ἀρχαῖόν της ἐραστήν.

Τὰ τέκνα ἔζων. Ἄρα ἰσχυρὸς τοὺς συνήνου δεσμός πρὸς ἀλλήλους.

Τὸ πᾶν πρὸ αὐτῆς ἐξηφανίζετο πρὸ τοῦ γεγονότος αὐτοῦ. Ἡ ἔνεκα τιμῆς ἀνθισταμένη ἐρωμένη, ἡ ἐγκαταλειμμένη, θυσιασθεῖσα, παραγνωρισθεῖσα σύζυγος, ἀλλὰ φυλάττουσα χάριν τοῦ καθήκοντος τὴν ὑπόληψίν της, ἐξέλειπον πρὸ τῆς μητρός.

Διὰ τὰ τέκνα τῆς καὶ μόνον ἐσκέπτετο. Ζῶντα, θὰ ἐπλήρουν τὴν καρδίαν της ὡς τὴν ἀπασχολοῦν νεκράν! Καὶ τόσον ἐντόνως!

Ἄ! ἡδιαφύρει διὰ τὸν κόσμον, τὰς ἐπικρίσεις καὶ τὴν περιφρόνησίν του!

Ἦθελε τὰ τέκνα τῆς... δι' αὐτὰ καὶ μόνον ἐσκέπτετο!

Ἐξήγει πυρετωδῶς πρὸς τὸν Γεώργιον τὰς ὑπονοίας τῆς, τοὺς φόβους τῆς.

Ὡς ἡ μάμμη τῆς, ἐφοβεῖτο τελευταίαν τοῦ Καμπεϋρόλ προδοσίαν, χείρωνα τῶν πρώτων.

Καὶ σκεπτομένη τὰ εἰσοδήματα ἅτινα ὁ ἱατρὸς εἶχε λάβει διὰ τὰς κόρας τῆς, τῇ εἶπεν:

— Ἐὰν ἐν τούτοις τὰ ἐκλεψῃ, τί θ' ἀπέγειναν, αἱ δυστυχεῖς!

Ἄλλ' ἡδυνάτει νὰ τὸ πιστεύσῃ ἦτο ἀποτρόπαιον! Νὰ ἐκλεπτεν ἀποκλήρους, νήπια ἀνυπεράσπιστα, αὐτὸς, ὁ φύλαξ ἐκείνων, ὁ ἐπιτετραμμένος τὴν προστασίαν των!

Καὶ ἐνῷ ἐπειράτο νὰ τὴν καθησυχάσῃ, ἀποκρύπτων τοὺς ἰδίους τοῦ φόβους, δι' ὑποσχέσεων ὅτι τὰ πάντα θὰ ἐνήργει καὶ ἐκατομύρια θὰ ἐδαπάνῃ πρὸς ἀνέυρεσιν ἐκείνων, ἐρρίφθη εἰς τὸν τράχηλόν του ἐν διαχύσει τρυφερότητος καὶ θλίβουσα αὐτὸν μετὰ πάθους τῷ ἐπιθύρισε μεταξὺ δύο φιλημάτων:

— Γεώργιε, λατρευτέ μου Γεώργιε, ἐπάνευρέ τας, καὶ ἀμέριστος θὰ ἦναι ἡ πρὸς σὲ ἀγάπη μου. Διάθεσόν με τότε ὡς σὺ θέλεις! Ὅτ' ἀκολουθήσω εἰς τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, ἀλλ' ἐπάνευρέ τας! Τὰς θέλω! Τὰς κόρας μου!

Τὰ τέκνα μου, τὴν ἰδίαν μου ζωὴν!

Καὶ κλίνουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ ἐραστοῦ τῆς, προσέθηκεν:

— Ἐξακολουθεῖς ἔτι ν' ἀμφιβάλλεις περὶ ἐμοῦ;

Τὴν ἔλαβεν εἰς τοὺς βραχίονάς του καὶ περιεπτύχθησαν ἀλλήλους ἐν διαχύσει ἀρρήτου συγκινήσεως

ΙΖ'

Ἐνθα ἐπανευρισκόμεθα εἰς μέρη γνωστά.

Ὅτε ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἐγκατέλιπε τὴν κόμησσαν Βωνοᾶζ, συνιστῶν αὐτῇ ἐχεμύθειαν ἅμα καὶ θάρρος, ἦτο, περίπου ἑνδεκάτη.

Ὁ παλαιὸς δῖφος τοῦ Σατωροῦ τὸν περιέμενε ἔξω.

Ὁ ταξειδιώτης διέταξε τὸν ἡνίοχον νὰ λάβῃ τὴν ἀγούσαν εἰς Πρεϊλλὺ.

Ἴσως ἡδύνατο ἐκεῖ νὰ ἐπετύγχανε πληροφορίας τινὰς ἐπὶ τῶν παλαιῶν ποτὲ συμβάντων.

Ὁ δόκτωρ Καμπεϋρόλ εἶχεν ἐπὶ ἔτη κατοικήσει εἰς Πρεϊλλὺ. Ἐκεῖθεν ἀπῆλθεν, ἀφοῦ κατήρτισε τὴν περιουσίαν του.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς αὐτῆς, ἡ γνώμη τοῦ Γεωργίου Δαμβέρτου ἐλάμβανε σάρκα. Διέβλεπε τὰ μεγάλα νήματα τοῦ δικτύου, εἰς ὃ εἶχεν ἐμπέσει.

Οἱ δύο προδόται ἦσαν ὁ Καμπεϋρόλ καὶ ὁ Βωνοᾶζ, ἀφοῦ εἶχον ἐπωφεληθῇ τῆς ἀλλαγῆς τῆς δεσποινίδος Σαρναίου, τῆς ἰδίας του φυγῆς καὶ ἐπέτυχον τὸ γέρας τῆς προδοσίας των, ὁ εἰς ἀποκτῶν αἰφνιδίον περιουσίαν, ὁ ἕτερος καθιστάμενος ὁ σύζυγος τῆς πλουσίας κληρονόμου τῶν λὰ Ρὸς Βιλλὰρ καὶ τῶν Σαρναίων.

Ἄλλ' εἶχεν ἀνάγκην ἐνδείξεων.

Ἐνῷ ὁ δῖφος ἐκυλίστο ἐπὶ τῆς λεωφόρου, ἦν τοσάκις εἶχε διατρέξει τὸ ἀμάξιον τοῦ δόκτορος Καμπεϋρόλ, ἐσκέπτετο πόθεν νὰ ἡρύετο τοιαύτας.

Αἱ ἀναζητήσεις βεβαίως θὰ ἦσαν δυσχερεῖς, ἀλλ' ἤδη ὁ Γεώργιος ἀπεκόμιζε χαράν, ἀπὸ πολλοῦ ἀγνωστον εἰς αὐτόν. Ἐξηρηθισμένος ἐκ τῶν περιστάσεων, ἀμφέβαλλε περὶ τῆς ἐρωμένης του, περὶ τοῦ ἑρωτός της καὶ περὶ αὐτῆς τῆς ἀκεραιότητός της.

Ἦδη δὲν ἀμφέβαλλε περὶ αὐτῆς πλέον.

Ἦσθάνετο ἐκυτὸν ἀγαπώμενον παρ' αὐτῆς τῆς ἀγνῆς εὐγενοῦς κόρης, ἥτις μίαν μόνην ἐν τῷ βίῳ της ἔσχε στιγμὴν ἀδυναμίας.

Τῷ ἀνῆκε τρόντι, διὰ τῆς καρδίας τοῦλάχιστον, καὶ ἵνα τῷ τὴν ἀποσπάσωσιν, ἐδέησε νὰ μεσολαβήσῃ μιρῖοι δόλοι καὶ ψεύδη καὶ τὸ κύρος μάμμης, ἐπιβαλλούσης τὰς θελήσεις της, καὶ ἐμπεσούσης ἴσως καὶ αὐτῆς εἰς τὰ δίκτυα τοῦ πολυμηχάνου κακοποιοῦ.

Ὁ πρὸς τὴν κόμησσαν ἔρως του ἐμεγεθύνετο ἀναλόγως πρὸς ὅσα ἐκεῖνος χάριν αὐτῆς ὑπέστη.

Ἦθελε νὰ τὴν ἀναλάβῃ, νὰ τὴν ἀνακτήσῃ ὅλοι οἱ νεανικοὶ του πόθοι ἀνεβίου ἐπὶ τῇ σκέψει αὐτῆς τῆς πάλης, ἥτις δὲν τὸν ἐπτόει.

Ἐξ ἐναντίας, εὗρισκεν οὕτω σκοπὸν τινα τοῦ βίου του, ὃν ἡσθάνετο τόσον κενόν, ἀφ' ἧς ὁ ἔρως του, τὸ μόνον του πάθος, δὲν τὸν ἐπλήρου.

Καὶ ἔπειτα καὶ ἄλλος τις ὑπῆρχεν ἔρως, ἐπίσης ἰσχυρὸς, ὁ πρὸς τ' ἀπολεσθέντα τέκνα του, ἅτινα ὤρειλε ν' ἀνεζητῇ καὶ ἅτινα εἶχε πεποίθησιν ὅτι θ' ἀνεύρισκεν.

Ἄλλως τε, κατεῖχεν ἐν τῷ τόπῳ αὐτῷ, προτοῦ προβῇ εἰς καταδίωξίν των, ἐνδείξεις πολυτίμων, ἐπιτρεπούσας αὐτῷ νὰ προβῇ εὐθέως εἰς τὴν πορείαν του.

Δύο παιδιὰ δὲν ἀπελαύνοντα, χωρὶς ν' ἀφήσωσιν ἵχνη τῆς διαβάσεώς των.

Τὸ Πρεϊλλὺ ἦτο τὸ παντὸς ἄλλου ἐγγύτερον εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ ἐπιβάλλουσαν κατοικίαν τῶν Σαρναίων κείμενον προάστειον.

Ὁ Γεώργιος ἤθελε νὰ ἐξερευνήσῃ τὸ Πρεϊλλὺ, πρὶν ἔτι ἐπιστρέψῃ εἰς Παρίσιους.

Ἐφθασεν ἐκεῖ περὶ τὸ μεσονύκτιον.

Τὸ Πρεϊλλὺ ἦτο βεβυθισμένον εἰς βαθὺν ὕπνον.

Οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην λάμψιν φωτός διέκρινε τις εἰς τοὺς

σταύλους καὶ τὰ παράθυρα τῶν οἰκίων. Οὐδ' ἴχνος διαβάτου ἐπὶ τῆς μόνης ὁδοῦ τῆς κώμης.

Ποῦ νὰ ὑπάγῃ τις ;

Εἰς τὸν Χρυσοῦν Ἥλιον ; Ὁ ἐπισκεπτόμενος τὸ Πρεῖλλύ, οὐδὲν ἄλλο κατάλυμα εἶχεν ἵνα ἐκλέξῃ.

Ἐν ὧρᾳ μεσονυκτίου, ὁ Χρυσοῦς Ἥλιος ὑπνώττει, βεθυθισμένος ἐν τῷ σκότει, ὡς αἱ λοιπαὶ τῶν πέριξ κατοικίαι.

Οἱ δύο ἵπποι τοῦ δίφρου ἔστησαν ἀφ' ἑαυτῶν πρὸ τῆς μεγάλης θύρας.

Ὁ ἡμικοιμώμενος ἡνίοχος ἀνατιναχθεὶς ἐκρότησε τὸ μαστίγιόν του.

Ἠκούσθη ἐν τῇ αὐλῇ ὁ κρότος βημάτων συρομένων ἐπὶ τοῦ πλακοστρώτου δαπέδου· φωνὴ τις βραγχνώδης ἐγγύλισε : Τώρα. Μοῦλοι ἀνεκινήθησαν καὶ τὰ δύο φύλλα ἠνεώγησαν.

Ὅλοι οἱ ἐνοικιασταὶ τοῦ Σατωροῦ γνωρίζουσι τὸν Χρυσοῦν Ἥλιον τοῦ Πρεῖλλύ καὶ ὅλοι ἐκεῖ γνωρίζονται, ἀλλ' ἐν μεσονυκτίῳ αἱ συνδιαλέξεις δὲν γίνονται μετὰ τήσεως.

— Σὺ εἶσαι, Λουδοβίκε ; ἠρώτησεν ὁ σταυλίτης τὸν ἡνίοχον.

— Ναί, σὰς φέρω ἕνα ταξειδιώτην...

Ὁ ἡνίοχος κατέβη βρέως τῆς ἔδρας του καὶ ἐψιθύρισε πρὸς τὸν νέον τὰς ἐνθαρρυντικὰς λέξεις :

— Καὶ ἕνα πού τὸν ἔχει τὸν πικρῶ, καλὸ τυχε !

— Καλῶς.

Ὁ ἡνίοχος, ἐνθουσιασμένος ἐκ τῶν φιλοδωρημάτων, ἄτινα ἔλαθε καὶ ἄτινα ἀκόμη ἤλπιζεν, ἐτέθη εἰς ἀναζήτησιν θαλάμου διὰ τὸν πελάτην του.

Μετὰ τινὰς ἐρεύνας ἀφύπνισε μικρὰν ὑπηρέτριαν, ἣτις προσέτρεξε τρίβουσα τοὺς ὀφθαλμούς.

Ἐν τέταρτον μετέπειτα, ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος εἶχεν ὑπὸ τὴν κατοχὴν του διαμέρισμα οὐδόλως ὁμοιάζον πρὸς τὴν αἰθουσαν τῆς Ζονσέρης, ἔνθα πρὸ τίνος συνδιελέγετο μετὰ τῆς κυρίας Βωνοῆζ, ἀλλ' ἔνθα ἡδύνατό τις νὰ διέλθῃ νύκτα γαλήνιον, μὴ ἀνησυχούμενος ἢ μόνον ὑπὸ τῶν περιφερομένων ποντικῶν.

Ὁ ταξειδιώτης δι' οὐδὲν τούτων ἐφρόντιζεν ! Ἐν πολέμῳ οἰκονομεῖται τις ὅπως τύχῃ καὶ ὁ πόλεμος ἄρχιζῃ δι' αὐτόν.

Τὴν ἐπαύριον ἀπὸ τῆς χαρᾶς ἀφυπνίσθη ὑπὸ τῶν πετεινῶν, τῶν βηματισμῶν τῶν ἵππων καὶ τοῦ ἐκ τῶν ὑπηρετῶν θορύβου.

Εἰς τὰς ἐπτὰ ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἦτο ἐπὶ ποδὸς καὶ περιεφέρετο πρὸ τοῦ Χρυσοῦ Ἥλιου ἐξετάζων τὰ οἰκήματα τῆς κώμης, ὅτε ὁ ξενοδόχος τὸν συνήτησεν.

Ὁ Γιρονέττος δὲν εἶχεν ἐπαισθητῶς μεταβληθῇ.

Ἦτο πάντοτε ὁ αὐτὸς ἐκεῖνος εὐταρκος καὶ ἀνθηρὸς μάγειρος τῆς ἐποχῆς τοῦ Καμπεϋρόλ.

Αἱ τρίχες του μόναι ἐλεύκαζον ὑπὸ τὸ στερεότυπόν του μαγειρικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς.

— Ὁ κύριος ἀρέσκειται εἰς τὸν πρωῒνόν ἀέρα, εἶπε πλησιάζων τὸν πελάτην του. Πληκτικὸς τόπος τὸ Πρεῖλλύ.

— Ἀλλ' ἐξ ἐναντίας, ὠραῖος τόπος !

— Ὡ ! τὸ καλοκαίρι, κύριε, μὰ τὸν χειμῶνα εἶνε τρισθλίου. Ἡ Βρέννη δὲν φημίζεται καὶ τόσο. Ἴσως ὁ κύριος ἀγαπᾷ ν' ἀγοράσῃ τίποτε ἀπ' ἐδῶ. Ὁ κύριος δὲν φαίνεται ὅτι ταξειδεύει δι' ὑποθέσεις.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἐμεδίασε.

— Τῶνόντι, εἶπε. Ταξειδεύω πρὸς ἀναψυχὴν... ἵνα ἴδω... Καὶ ἔπειτα, γνωρίζω τινὰς τῶν γειτόνων σας... ἐπὶ παραδείγματι, τὴν κόμησσαν Βωνοῆζ.

— Ἐξίρειτον πρόσωπον, κύριε, καὶ πολὺ φιλάνθρωπον εἰς τὸν τόπον. Ἀρκεῖ νὰ τῆς ζητήσῃ κανεὶς ὅ,τι στερεῖται καὶ εὐθὺς τὸν βοηθεῖ. Ἐπειτα, εἶνε οἰκογενειακὸ. Ἡ δού-

κισσα, ἡ μάμμη τῆς, ἡ μαρκησία, ἡ μητέρα τῆς, ἔδιναν πολλὰ. Κανεὶς δὲν δυστυχοῦσε στὰ περὶ χωρὰ.

— Καὶ ὁ κύριος Βωνοῆζ ;

— Πάντοτε στὸ Παρίσι, εἶπε ποιὼν μορφασμὸν ἐξ οὗ ἐμάντεν τις ὅτι δὲν διέκειτο πρὸς ἐκεῖνον εὐνοϊκῶς, ἐκτὸς ἀπὸ τὸ φθινόπωρον, ὅποτε φέρει ἕνα σωρὸ φίλους, ἀλλὰ τότε ἡ κυρία κόμησσαν δὲν εἶνε πλέον εἰς Ζονσέρη. Ὁ ἕνας ἔρχεται, ὁ ἄλλος φεύγει.

Ἐταπεινώσε τὴν φωνήν.

— Μεταξὺ μας, εἶπε, τὸ συνοικέσιον δὲν πάει καλῶς. Ὁ κύριος Βωνοῆζ ξεδεύει πολλὰ. Μ' ὅλα ταῦτα, εἶνε εὐτυχὴς πού ἐπέτυχε καὶ πῆρε τὴν δεσποινίδα Σαρναί.

— Λέγουν ὅτι ἦτο κατάχρεως ὅτε ἐνυμνεύθη.

— Πολὺ σωστό. Χωρὶς αὐτὴν θὰ βούλιαζε... Ἀλλὰ τώρα, ἐννοεῖται, μπορεῖ αἰωνίως νὰ ξεδεύῃ, χωρὶς ποτὲ νὰ τὰ τελειώσῃ.

Ἀνθρωπὸς τις ἰσχνὸς καὶ λεπτὸς, ἡμίκυρτος, ἐξῆλθεν οἰκίας ταπεινῆς ἐκ τῆς ἐσχάτης τῆς πολίχνης καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸ δωμάτιον, ὅπθθεν ἐξήρχετο, ἔδωκε διαταγὰς τινὰς εἰς γραῖαν κλίνουσαν ἐπὶ τοῦ παραθύρου.

— Ὅριστε, εἶπεν ὁ πανδοχεύς, ἂν ἀγαπᾷτε νὰ μάθετε πολλὰ, δὲν ἔχετε νὰ ρωτήσετε ἄλλον. Αὐτὸς πού βλέπετε ἐκεῖ τὰ ξέρει ὅλα μὲ τὸ νὶ καὶ μὲ τὸ σίγμα.

— Πῶς ὀνομάζεται ;

— Βικτωριανὸς Σγκῶ.

— Τί κάμνει ;

— Εἶνε ὁ γραφεὺς τοῦ συμβολαιογράφου.

— Ἀ !

— Κάνει καὶ λίγο τὸν δικηγόρο. Ὅλοι τὸν συμβουλεύονται καὶ ποτὲ δὲν δίδει ἀσχημὴ συμβουλὴ.

— Εἶνε ἀνθρωπὸς ἐντιμὸς ;

— Εἶνε καθαρῶτατος, κύριε.

Ὁ Βικτωριανὸς ἐξηκολούθει συνδιαλεγόμενος πρὸς τὴν γραῖαν.

— Εἶνε ἡ μητέρα του, εἶπεν ὁ μάγειρος. Ζοῦν ἐκεῖ μαζύ.

— Δὲν εἶνε πλούσιοι ;

— Ὡ ! κύριε, οὔτε θὰ γίνῃ ποτὲ του... Ἐν πρώτοις, δὲν εἶνε διόλου τοῦ συμφέροντος... Τοῦ κρέσει νὰ κάμνῃ ἐκδουλεύσεις καὶ ἔπειτα... δὲν πλουτίζει κανεὶς εὐκολὰ στὸ Πρεῖλλύ.

— Ὁχι πάντοτε, ἀλλ' ἐνίοτε.

Ὁ καταστηματοῦχος ἠνέωξε μεγάλως τοὺς ὀφθαλμούς. Δὲν ἀντελαμβάνετο.

— Δὲν εἴχετε ἄλλοτε ἐδῶ κάποιον ἱατρὸν ὀνόματι ;...

— Καμπεϋρόλ ;

— Ἀκριβῶς.

Ὁ Γιρονέττος ἤρχισε νὰ γελά.

— Γνωρίζω τί θέλει νὰ εἴπῃ ὁ κύριος. Ὁ Καμπεϋρόλ ἔκαμε χρήματα !

— Τῶνόντι... Καλὴν περιουσίαν !

— Ναί, ἀφοῦ πῆγε καὶ ζῇ στὸ Παρίσι, ὅπου εἶνε ὁ βίος τόσον ἀκριβός.

— Βλέπετε λοιπὸν ὅτι πλουτίζουν εἰς τὸν τόπον σας, εἶπεν ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος.

— Ὡχ ! ἐφώνησεν ὁ Γιρονέττος, δὲν πρέπει νὰ λαμβάνετε ὑπ' ὄψιν τὴν περίστασιν τοῦ ταγματάρχου...

— Διατί ;

— Δὲν γνωρίζει κανεὶς καὶ καλὰ πῶς τὴν ἐκέρδισε...

— Τὸν ἐγνωρίζετε ;

— Ἐδῶ ἔτρωγε καὶ ἔτρωγε καὶ καλὰ, σὰς βεβαιῶ.

Τί φαγᾷς !

— Τι ἀνθρωπὸς ἦτο ;

— Ἀνθρωπὸς ὅπως οἱ ἄλλοι... εὐχάριστος... πολὺ ὑποχρεωτικὸς... ἀλλὰ κατὰ βάθος...

— Κατὰ βάθος ;

— Νά, δὲν εἶνε φρόνιμο νομίζω νὰ τὸν ἐμπιστευέται κανεὶς καὶ νὰ τοῦ δίδῃ πίστι.

Ὁ γραφεὺς εἶχε τελειώσει τὸν διάλογόν του.

Ἐλαβε τὴν πρὸς τὸ πανδοχεῖον ἄγουσαν μετὰ κυλίνδρου χαρτίων ὑπὸ μάλης.

Ὁ Γιρονέττος ἐξηκολούθησε:

— Δὲν πρέπει νὰ κακολογῶ τοὺς πελάτας μου, ἀλλὰ τὰ εὐκολὰ κέρδη φέρνουν στοὺς ἄλλους ὑποψίας. Ὁ γιὰ τὸς μὲ μίαν ἐπλούτισε καὶ ὁ κόσμος τὸ σχολιάζει. Νά, ἂν ἤθελε ὁ γραφεὺς νὰ μιλοῦσε...

Ὁ Βικτωριανὸς ἦτο ἐγγύτατα πρὸς τοὺς δύο ἄνδρας.

Ἐτείνε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν πανδοχέα, ὡς γείτων.

— Πῶς ἔχεις, Γιρονέττε, σήμερα;

— Ἀρκετὰ καλὰ, καὶ ἡ εὐγενεία σας;

— Ὅπως πάντοτε.

— Νὰ ἕνας κύριος ποῦ ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ μερικὰ τοῦ τόπου μας... φίλος τῆς κυρίας κομῆσεως Βωνοᾶζ.

Ὁ γραφεὺς προσέκλινεν.

— Εἰς τὰς διαταγὰς σας, κύριε, εἶπε.

— Ποῦ ἠδυνάμην νὰ σὰς ἐβλεπον, κύριε Σαγκῶ; ἠρώτησεν ὁ Δαμβέρτος.

— Γνωρίζετε τὸ ὄνομά μου;

— Ὁ κύριος Γιρονέττος μοι τὸ εἶπε πλέκων τοὺς ἐπαίνους σας. Εἶπεν ὅτι δύναμαι ἐφ' ὧν νὰ ἔχω πᾶσαν ἐμπιστοσύνην.

Ὁ Βικτωριανὸς προσέκλινε μετὰ μετριοπαθείας· ἐρύθημα ἔβαψε τὰς ριχνὰς του παρειάς.

— Ὁ Γιρονέττος εἶνε φίλος μου, εἶπε, καὶ οἱ φίλοι εἶνε ἐπιεικεῖς.

— Εἰσθε τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἐλεύθερος;

— Εἰς τὴν διαθέσιν σας, κύριε. ἂν ἤθελετε νὰ ἤρχεσθε εἰς τὴν οἰκίαν μου, οὐδεὶς ἤθελε σὰς διαταράξῃ. Δύο μόνον λεπτὰ ὅπως ἀφῆσω τὰ χαρτῖα εἰς τὸ συμβολαιογραφεῖον καὶ εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς σας.

Οἱ δύο ἄνδρες ἐπορεύθησαν ὁμοῦ πρὸς οἶκον ὁμοιον περίπου πρὸς χωρικὸν πρεσβύτεριον, μὲ ἕνα δροφον καὶ τέσσαρα παράθυρα ἐν τῇ προσόψει.

Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς εἰσόδου, πρὸς δεξιᾷ, διαμέρισμα ταπεινὸν καὶ μακρὸν χρησιμεύει ὡς συμβολαιογραφεῖον.

Ἀπέναντι, ἕτερον ὁμοιον περίπου ἴδρυμα περιλαμβάνει τὸν σταῦλον καὶ ὅ,τι πρὸς περίθλαψιν τῶν πελατῶν ἀπαιτεῖται ἔτι.

Ὁ Βικτωριανὸς εἰσέδυσεν ἐντὸς καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀνεφάνη.

Ὀλίγον διέφερε τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ὁ Καμπεϋρόλ κατώκει τὸ Πρεϊλλύ. Μόνον, ἐκφυτοῦτο καὶ τὸ δέρμα του ἐπὶ μάλλον ἐρρικνουτο.

Ἐπανελάβε τὴν μετὰ τοῦ ξένου πορείαν του καὶ παρὰ ταῦτα ἔφθασεν εἰς τὴν οἰκίαν ἐξ ἧς εἶχεν ἀπέλθει, περιβαλλομένην ὑπὸ ζώνης φυτείας.

Ἦνοιξε μικρὰν θύραν ἄγουσαν εἰς διάδρομον δι' ἐρυθρῶν πλακῶν ἐστρωμένον, εἰτα τὴν τοῦ ὁμοίως ἐπεστρωμένου γραφείου του ἔνθα ὑπῆρχον ξυλίνη τράπεζα, ψάθινοι ἔδραι καὶ βιβλιοθήκη διδασκάλου, φίλου τῆς αὐστηρᾶς καὶ ἀρχαϊκῆς ἀπλότητος.

Προφανῶς ὁ κύριος αὐτοῦ τοῦ διαιτήματος δὲν κατετρώχετο ὑπὸ τῶν δαιμόνων τοῦ πόθου καὶ τῆς πλεονεξίας.

Προσῆνεγκε καθίσμα εἰς τὸν ἐπισκέπτην του λέγων:

— Καὶ τώρα, κύριε;...

III

Ἐνθα ἀποδεικνύεται ὅτι ἡ τάξις εἶνε ἀρετὴ λυσιτελής.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἐκ τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον ταξιδίων του εἶχε μάθει νὰ ἐκτιμᾷ τοὺς ἀνθρώπους.

Ἐμάντευσεν εὐχερῶς ὅτι ὁ πρὸ αὐτοῦ εὐρισκόμενος ἦτο χρηστὸς καὶ ἀκέραιος.

Ἀνέγνωσεν ἐπίσης ἐν τῇ βλέμματί του πνεῦμα ζωηρόν.

— Κύριε Σαγκῶ, ἤρχισεν, ἀπὸ πολλοῦ διαμένετε εἰς Πρεϊλλύ;

— Ἐδῶ ἐγεννήθην, κύριε.

— Ὅθ' ἦσθε τεσσαρακοντούτης.

— Εἶμαι τεσσαράκοντα ἑπτὰ ἐτῶν, κύριε.

— Ἐχετε φιλοδοξίαν;

— Οὐδέποτε μοι ἀπησχόλησε τὴν σκέψιν. Εἰς τί ἄλλως τε αὐτὸ θὰ μὲ ὠφείλει;

— Λοιπὸν δὲν ἔσχετε πάθῃ. Ἐγὼ ὑπέστην ἐν ἐκ τῶν σφοδρωτέρων. Καὶ πρὸς ἱκανοποίησίν του, ἐπειδὴ τὸ χρῆμα πάντοτε χρησιμεύει, ἠθέλησα νὰ γίνω πλούσιος.

— Τὸ ἐπετύχετε;

— Ὑπεράνω τῶν προσδοκίων μου. Ἀπῆλθον μόνον πρὸς τοῦτο πολὺ μακράν. Ἐγεννήθην, ὡς ὑμεῖς, ἐν Γαλλίᾳ... καὶ ἐν Ἀμερικῇ ἐπέτυχα τοῦ σκοποῦ μου.

— Τὰ συγχαρητήριά μου, κύριε, ἀλλά...

— Θέλετε νὰ εἰπῃτε ὅτι ἡ ἀφήγησίς μου ὀλίγον σὰς ἐνδιαφέρει.

— Κύριε!...

— Ἐχετε ὑπομονήν, σὰς παρακαλῶ. Δὲν θὰ χάσετε εἰς μάτην τὸν καιρὸν σας ἀκούοντές με. Τὸ πάθος, περὶ οὗ σὰς ὠμίλησα, μοι ἐπῆλθε πρὸ δεκαοκταετίας... Ἡ χρονολογία αὐτὴ οὐδὲν σὰς ἐνθυμίζει;

Τὸ μέτωπον τοῦ Βικτωριανοῦ ἐπτυχώθη ὡς ἀνθρώπου ζητούντος τι καὶ μὴ εὐρίσκοντος.

Ὁ Δαμβέρτος ὑπέλαθεν:

— Ἐλησμόνησα νὰ σὰς ὀνομάσω τὸ πάθος. Ἐκαλεῖτο μίσος. Πρῶτον εἶχον ἄλλο βαθυτέρον καὶ ὅλως ἀντίθετον τοῦτου. Ἦτο ἔρως βαθύς, ἀναλλοίωτος, διότι τὰ ἔτη παρέρχονται καὶ διατηρῶ αὐτὸν ἀκέραιον, πρέπει δὲ νὰ σὰς ἀποκαλύψω τὸ ἀντικείμενόν του. Ἡ ἀγαπωμένη ἐκαλεῖτο τότε Λευκὴ Σαρναί. Σήμερον εἶνε κόμησσα Βωνοᾶζ.

ἤρχισατε νὰ ἐννοήτε;

Ὁ γραφεὺς προσέκλινεν.

— Ἐν μέρει, κύριε, εἶπε.

— Ὅθ' σκεφθῇτε βεβαίως, ὅτι ἐπὶ τοιούτων μυστικῶν εὐγενῆς τις ἀνὴρ ρίπτει πέπλον. Δέον λοιπὸν νὰ ἔχω ἰσχυροτάτους λόγους, ἵνα διαρρηγνύω τὴν σιγὴν. Τοὺς λόγους αὐτοὺς θὰ καταστήσω ὑμῖν γνωστῶς.

Ὁ γραφεὺς ἐστηρίχθη διὰ τοῦ ἀγκῶνος ἐπὶ τῆς τραπεζῆς ἀκουμβῶν μεταξὺ τῶν ἰσχνῶν του καὶ ἀσάρκων δακτύλων τὴν ἰσχνὴν του κεφαλὴν καὶ ἠτένισε διὰ τῶν μικρῶν του ὀφθαλμῶν τὸν ξένον.

Ἡ ἀφήγησις καθίστατο προφανῶς ἐνδιαφέρουσα δι' αὐτόν.

Ὁ Δαμβέρτος ἐξηκολούθησε:

— Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἤμην σπουδαστὴς τῆς νομικῆς. Ὁ πατήρ μου δὲν εἶχε μὲν πλοῦτη, ἀλλ' ἐζῶμεν εὐπόρως. Ἐθεωρεῖτο εἰς τῶν πρώτων καλλιεργητῶν τοῦ Σηκουάνα καὶ κατεῖχε μέγα ὑποστατικὸν τοῦ Βοασσύ, κτῆμα τῆς δουκίσσης λὰ Ρὸς Βιλλάρ. Τὸ ὑποστατικὸν κεῖται ἐγγὺς τοῦ πύργου. Ἦμην λοιπὸν γείτων τῆς δεσποινίδος Σαρναί. Περιττὸν νὰ ἐκθέτω τὰς λεπτομερείας τοῦ δεσμοῦ μας. Ἦτο δεκαεπτὰ ἐτῶν. Ἐγὼ εἰκοσιτριῶν. Ἔσχε στιγμὴν ἀδυναμίας καὶ ἐγὼ στιγμὴν ἀφροσύνης. Ἡ πτωχὴ νέα περιῆλθεν εἰς κρίσιμον κτᾶσταιν... Ἡ μάμμη τῆς εὐθὺς τὸ ἠνόησε. Τὴν παρέλαβε καὶ ὠδήγησεν ἀποτόμως εἰς Ζονσέρην.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ Βικτωριανοῦ ἠνεώγησαν ἵνα κάλλιον διακρίνωσι τὴν πρὸ αὐτοῦ διανοιγομένην ἀλήθειαν.

Αἱ ὀλίγαι αὐταὶ λέξεις τῇ παρέσχον τὴν κλειδα συμβάντων, ὧν μέχρι τοῦδε δὲν ἠδυνήθη νὰ διαλύσῃ τὴν σκοτίαν.

Τόσον ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἐξεπλάγη ἐκ τῆς ἀλλοιωσέως του, ὥστε τῇ προέβαλε τὸ ἐξῆς ζήτημα:

— Νομίζετε, κύριε Σαγκῶ, ὅτι σὰς εἶνε δυνατόν νὰ

μὲ διαφωτίσετε ἐπὶ τῶν διατρεξάντων τότε εἰς Ζονσέρην ;

— Ἐν μέρει τὸ νομίζω, κύριε.

— Ἦμην περὶ τούτου βέβαιος. Δέον νὰ σὰς εἰπω ἤδη ὅτι ἡ δεσποινὶς Σαρναίῳ ἐγέννησε τὴν νύκτα τῆς πέμπτης ἰανουαρίου πρὸς τὴν ἑκτὴν 1868 δύο μικρὰς κόρας.

— Τῶνόντι, κύριε.

— Τὸ ἐγνωρίζετε ;

— Τὸ εἶχον μάθει μετὰ τινὰς ἡμέρας.

— Ὁ δόκτωρ Καμπεϋρόλ παρέστη εἰς τὸν τοκετόν.

— Εἶνε ἀληθές.

— Σὰς τὸ εἶπεν ;

— Ὁχι, ἀλλ' ἤμην περὶ τούτου βέβαιος.

— Αἱ κόραι αὐταὶ ἔζων. Διὰ τίνος τεχνάσματος ἔπεισαν τὴν μητέρα περὶ τοῦ ἐναντίου, τὸ ἀγνοῶ, ἀλλ' ἐπίστευσεν εἰς τὸν θάνατόν των. Τὸ ἐπίστευεν ἀκόμη πρό τινων ἡδὴ ὥρων. Ἐγὼ τὴν ἐξήγαγον τῆς πλάνης.

— Ἐὰν ἦσθε ἐν Ἀμερικῇ, πῶς τὸ ἐμάθετε ;

— Ὡς ἐκ θαύματος Ἐλθὼν πρό τινων ἡμερῶν ἐν Γαλλίᾳ ἠγόρασα τὸ Βοασσό. Ἐπὶ τῶν ἱερειῶν τοῦ πύργου ἀνεῦρον χαρτίον, ἐν ᾧ ἡ δούκισσα ὡμολόγει τὸ ψεῦδος τῆς ὁ θάνατος τὴν εὖρε προτοῦ περατώσει τὴν ἐξομολόγησίν τῆς. Δὲν ἀναφέρει ποῦ τὰ παιδιὰ μετηνέχθησαν.

— Ἀ !

— Ἴδου λοιπὸν τί ἦλθον νὰ σὰς ἐρωτήσω. Γνωρίζετε πρὸς τίνα αἱ δύο δυστυχεῖς ἐναπιστεύθησαν ;

— Ὁχι, ἀλλὰ δύο τινὲς εἶνε ἀναμφιβόλως εἰς θέσιν νὰ σὰς τὸ εἰπωσι.

— Τινες ;

— Ὁ Ζιλ Πουρσάιν, ὁ ἐπιστάτης τῆς Ζονσέρης, καὶ ὁ δόκτωρ Καμπεϋρόλ.

— Ὁ δόκτωρ Καμπεϋρόλ ἔχει συμφέρον νὰ σιωπῇ.

— Τὸ νομίζετε ;

— Εἶμαι περὶ τούτου βέβαιος.

— Διὰ τὸν λόγον ;

— Διὰ τὸν λόγον ὅτι ἔλαβε ποσὸν διακοσίων περίπου χιλιάδων φράγκων δι' αὐτὰ τὰ τέκνα καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι τὰ κατεχράσθη.

— Εἴσθε βέβαιος ὅτι τὰ ἔλαβεν ;

— Ἡ δούκισσα τὸ βεβαίωσεν ἡ ἰδία.

Ὁ Βικτωριανὸς συνέσφιξε τὰ χεῖλη του καὶ ἔσεισε τὴν κεφαλὴν.

— Πρέπει νὰ τὸν ἴδω, εἶπε.

— Διαμένει εἰς Παρίσιους ;

— Ἐν ὁδῷ Μονταίνιου, 37.

Ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἐσημείωσε τὴν διεύθυνσιν.

Ὁ Βικτωριανὸς ἐδιπλασίασε τὴν προσοχὴν του.

— Ἡ δεσποινὶς Σαρναίῳ εἶνε καρδιά ἐντιμος καὶ ἀκεραία καὶ τολμῶ εἰπεῖν, ἦτο εἰς ἐμὲ ἀφωσιμένη. Ἀμα περιορισθεῖσα εἰς Ζονσέρην, μοι ἔγραψε καὶ κατάρθρωσεν, ἀγνοῶ πῶς, νὰ μοι πέμψῃ τὴν ἐπιστολὴν τῆς, ἐν ᾗ μὲ παρκαλεῖ ὅπως μεταβῶ ἐκεῖ καὶ τὴν ἴδω τὴν νύκτα, ὅτε θὰ μὲ περιέμενεν, ὀρίζουσά μοι καὶ σύνθημα.

Ἐπὶ τὴν ἐπιστολὴν ἤμην ἐκεῖ τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν τῆς ἐσπέρας. Εἰσέδυσά εὐκόλως ἐν τῇ ἐπαύλει. Ἡ δεσποινὶς Σαρναίῳ μὲ περιέμενε τῶνόντι. Τὴν ἰκέτευσα νὰ φύγωμεν ὁμοῦ, φοβούμενος τὴν μάμμην διὰ τὸ τέκνον. Ἡ Λευκὴ ἠρνήθη, ἀλλὰ μοι ὑπεσχέθη πίστιν καὶ ἔφυγα ἀποκομιζὼν τὴν ὑπόσχεσίν τῆς.

Ἡ νύξ ἦτο θυελλώδης καὶ φοβερά. Δὲν εἶχον ἀπομακρυνθῆ τοῦ πύργου τριακόσια βήματα, ὅτε ἠννόησα ἐνέδραν στηθεῖσάν μοι ὑπὸ τῆς δουκίσσης πρὸς ἐκδίκησιν. Δὲν τὴν μέμφομαι. Δύο ὑπερμεγέθεις σκύλοι ἀφέθησαν εἰς δῶξίν μου. Ἦμην ἀποπλος. Ἐπῆλθε πάλιν φρικώδης. Ἐξῆλθον νικητής, ἀλλ' ἀπέμεινα ἡμιθανὴς ἐν τῷ δάσει.

Τὴν ἐπιστολὴν ὁ κύριος Βωνοῶν ἀνευρὼν με μὲ παρέλαβε καὶ μὲ περιέβαλε μετὰ προφανοῦς γενναιοῦτος, ἥτις μὲ καθυπέταξεν. Ὁ δόκτωρ Καμπεϋρόλ μ' ἐπεμελήθη

καλλίστα, τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν μ' ἐθεράπευσεν. Ἀλλ' ἡ ψυχὴ μου ὑπέφερε σφοδρῶς, περιστατικόν τι τότε ἀπεφάσισε περὶ τῆς τύχης μου.

Ἡ δεσποινὶς Σαρναίῳ δι' ἐπιστολῆς τῆς μοι ἐζήτησε νὰ τῇ ἀποδώσω τὴν ἐλευθερίαν τῆς, μὲ λέξεις ἐξ ὧν ἔκρινε τις ἀνεκδοιάτως περὶ τῆς τροπῆς τῶν αἰσθημάτων τῆς. Τῇ ἀπήντησα συμφώνως μὲ τοὺς πόθους τῆς, καίτοι ἀπέλπις. Ἀργότερον, πάντοτε διὰ μέσου τοῦ Καμπεϋρόλ, ἔλαβον ἐτέραν ἐπιστολὴν περιέχουσαν ἀποχαιρετισμὸν ὀριστικὸν καὶ ἀγγέλλουσαν μοι ἐν ἄκρᾳ συντομίᾳ τὸν θάνατον τῶν δύο μας θυγατέρων. Ἐγράφη καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς δουκίσσης.

Ἀπῆλθον συντετριμμένος τὴν καρδίαν καὶ ἐξεπατρίσθην. Ἀπέμεινα ἑκτοτε ἐν Ἀμερικῇ, ὁπόθεν τῶρα μόνον ἐπανέρχομαι ἐλκυσόμενος ὑπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ πάθους, τὸ ὁποῖον μὲ παρακολουθεῖ μέχρι τάφου. Ἐπανεῦρον τὴν δεσποινίδα Σαρναίῳ σύζυγον τοῦ Βωνοῶν καὶ ὅσον ἐγὼ δυστυχῇ. Καὶ τῶρα σειρὰ ὅλη δολιοτήτων μοι ἀπεκαλύφθη.

Εἶδον ὅτι ἀμφότεροι ὑπῆρξαν ἐν θύματι ἀλλοκότων σκευωρειῶν. Δὲν σὰς ἀποκρύπτω ὅτι δύο σκοποὺς ἐπιδιώκω.

— Ποίους ;

— Τὸ ν' ἀνεύρω τὰ τέκνα μου ἐν πρώτοις.

— Καὶ ἔπειτα ;

— Ν' ἀνακαλύψω τὸν δράστην τῶν ἀτίμων ἐπινοήσεων, αἵτινες μὰς κατέστρεψαν.

— Ἐχετε τοῦλάχιστον ἔνδειξιν ;

— Ἐχω δύο τοιαύτας : Τὴν αἰφνιδίαν περιουσίαν τοῦ Καμπεϋρόλ ἐν πρώτοις, καὶ δεύτερον τὰς ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας διὰ μέσου αὐτοῦ ἀντηλλάξαμεν. Αἱ ἐπιστολαὶ ἦσαν κλεισταί.

— Ἀληθῶς ;

— Ἡ δεσποινὶς Σαρναίῳ οὐδέποτε ἔγραψεν ὅ,τι μοι ἐπεδόθη. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ διὰ τὴν πρὸς ἐκείνην ἐπιστολὴν μου.

— Ἡ μνήμη σας δὲν σας ἀπατᾷ ;

— Ὅλαι αὐτῆς τῆς ἱστορίας αἱ λεπτομέρειαι εἶνε βαθέως κεχαραγμέναι ἐν τῇ κεφαλῇ μου.

— Τίνα ἐνοχοποιεῖτε !

— Ὁ κύριος Βωνοῶν ἦτο κατεστραμμένος ὁλοτελῶς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἐποχῇ.

— Ἐκ θεμελίων.

— Ἐθεώρει τὸν πρὸς τὴν δεσποινίδα Σαρναίῳ γάμον του ὡς μέσον σωτηρίας.

— Προφανῶς.

— Ἵνα τὴν νυμφευθῇ, ἀπηρεῖτο νὰ τὴν ἔπειθεν ὅτι πάσης ἐλπίδος εἶχον παραιτηθῇ καὶ νὰ ἠνάγκαζεν ἐμὲ ν' ἀφίνα τὸ πεδῖον ἐλεύθερον εἰς ἄλλους δίδων πίστιν εἰς τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὴν περιφρόνησίν τῆς.

— Τῶνόντι.

— Ὁ κύριος Βωνοῶν ἐπενόησε λοιπὸν αὐτὸ τὸ ἀτιμὸν σχέδιον. ! καὶ τὸ ἐξετέλεσεν, ἴσως τῇ συμπράξει τοῦ δόκτορος αὐτοῦ.

— Ἀλλὰ πῶς ;

— Ἐνεπιστεύθημεν τὰς ἐπιστολάς μας εἰς τὸν Καμπεϋρόλ. Ἡδύνατο λοιπὸν νὰ μιμηθῇ τὸν χαρακτήρα τῆς γραφῆς μας καὶ νὰ τὰς διαστρέψῃ.

— Τὸ πιστεύετε ;

— Ἐν Παρίσι, ἐπιτήδαιοι πλαστογράφοι...

Ὁ γραφεὺς ἠτένισε τὸν ξένον διὰ βλέμματος ἀγγέλλοντος εἰδῆσίν τινα.

— Γνωρίζετε τίποτε ; ἠρώτησεν ὁ Γεώργιος ἀπαλαγείς ἐξ αὐτοῦ τοῦ βλέμματος.

— Ναί.

— Δότε μοι τὸ ὄνομα τοῦ ἐνόχου καὶ ἡ τύχη σας ἡσφαλίσθη.

— Δὲν θὰ σὰς τὸ πωλήσω, κύριε... Θὰ σὰς τὸ δώσω ἀνευ ἀμοιβῆς.

— Δὲν μὲ γνωρίζετε...

— Κρίνω ὅτι εἰσθε ἐν τῷ δικαίῳ σας... Μοὶ φαίνεται ὅτι ὀφείλω νὰ σὰς ἐπέλθω ἀρωγός. Εἵμεθα ἔντιμοι οἱ ἀνθρώποι τοῦ Πρεῖλλυ. Καὶ ἔπειτα ἡ μορφή σας μοὶ ἀρέσκει... Συμπαθοῦμεν εἰς τινὰ ἢ ἀντιπαθοῦμεν !...

Ἄρα Δαμβέρτος ἐμειδίασεν.

Ἄρα γραφεὺς ἠνέωξε χονδροειδὲς ἀναλόγιον κλειόμενον διὰ μεγάλου κλείθρου.

— Ἡμέραν τινὰ, εἶπεν, εἰσῆλθον εἰς τινὰ οἰκίαν τῆς κώμης καὶ ἀπὸ καλὰθου τῶν ἀχρήστων χαρτίων ἔλαβον ἓν διὰ ν' ἀνάψω τὸ σιγάρον μου... Ὅτε τὸ ἦνοιξα, τὸ εὐρον περίεργον καὶ τὸ ἔθηκα εἰς τὸ θυλάκιόν μου ἀντὶ νὰ τὸ καύσω. Ἰδοὺ τὸ χαρτίον.

Τὸ ἔτεινε πρὸς τὸν ἐπισκέπτην του ὅστις τὸ ἐξήτασεν ἐκθαμβος.

Ἦτο ἡ ἐπιστολὴ ἣν εἶχε λάβει παρὰ τῆς δεσποινίδος Σαρναίου.

— Καὶ ἡ οἰκία ;... ἠρώτησε.

— Τὴν βλέπετε ἀπ' ἐδῶ... πρὸς τὴν ἄλλην ἄκραν τῆς ὁδοῦ. Κατ'ὅπου τότε εἰς αὐτὴν ὁ δόκτωρ Καμπευρόλ.

— Λοιπὸν ἐκεῖνος ἦτο ;...

— Ὁ παραχαράκτης τῶν ἐπιστολῶν σας ;

— Ναι.

— Ἐκεῖνος ἀκριβῶς...

— Εἰσθε περὶ τούτου βέβαιος !...

— Γνωρίζω ὅτι παραιτηθεὶς ἀπὸ τοῦ στρατοῦ, ἦλθε καὶ ἐνεκατέστη ἐδῶ καὶ τὸ παρελθὸν του ἦτο ἀγνωστον. Ἀλλὰ κατόπιν ἐπετύχαμεν περὶ αὐτοῦ εἰδήσεις... Ἦναγκάσθη νὰ παραιτηθῇ διὰ λόγους πλαστογραφίας... ἐν Βορδῶ. Πληροφορίας ἀκριβεῖς δύνασθε νὰ λάβετε... εἰς τὸ ὑπουργεῖον... Δὲν εἶνε λοιπὸν ἄξιον ἀπορίας...

— Διὰ νὸς ὁρθόν.

— Οὕτω τὸ πᾶν ἐξηγεῖται... Ἡ πλάνη τῆς δεσποινίδος Σαρναίου καὶ ἡ ἰδική σας. Ἡ πατήθητε καὶ οἱ δύο ἐξ ἐκείνων οὓς ἐξελαμβάνετε τοὺς καλλιτέρους τῶν φίλων σας.

— Δέχεσθε νὰ μοὶ παραχωρήσητε αὐτὴν τὴν ἐπιστολήν ;

— ὦ Θεέ μου ! ἂν σὰς χρησιμεύῃ. Μοὶ εἶνε ὅλως περιττή.

— Εὐχαριστῶ.

Τὸ ἀναλόγιον περιεῖχε μυρία ἔτι ἀντικείμενα.

Ὁ Βικτωριανὸς ἔστυρεν ἐκεῖθεν χαρτοφυλάκιον σχέσιν ἔχον πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τῆς Ζονσέρης. Ἀνακριτὴς τις δὲν θὰ συνέλεγε τόσα τεκμήρια ἐπὶ τῆς δίκης ἢς τῷ ἦτο ἐπιτετραμμένη ἡ διεξαγωγή.

— Ἰδοὺ, εἶπε, θὰ λάβητε γινώσκιν αὐτῶν τῶν λεπτομερειῶν. Θὰ ἤμην εὐτυχὴς ἂν ἠδύνατο νὰ σὰς ἐχρησίμευσον. Τὰ χαρτὰ αὐτὰ σὰς ἀνήκουσιν, ἀπὸ εἰς εἰς ὁ πατήρ... Δὲν λέγουν μεγάλα πράγματα, ἀλλ' ἐπὶ τέλους θὰ σὰς πληροφορήσουν ὅτι ἡ μία τῶν τροφῶν ἔλαβεν εἰσιτήριον διὰ Λιμόγαν... Καὶ ἔπειτα σὰς παρέχεται μέσον ἀναγνωρίσεως.

— Ὅποσον ;

— Ἀπὸ πότε καὶ διὰ δύο κόρας, δύο διδύμους, ἐὰν ἀκόμη ζῶσι, δέον νὰ ὁμοιάζωσιν ἀλλήλας... ὥς ὑποθέτω τοῦλάχιστον.

— Αὐτὸ μόνον γνωρίζετε ; ἠρώτησεν ὁ Δαμβέρτος.

Ὁ Βικτωριανὸς ἔθηκε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ χαρτοφυλάκιου.

— Ἐδῶ ἔγκειται ὅλη μου ἡ ἐπιστήμη, εἶπεν. Οὐδέποτε ἐλέγητι ἄξιον λόγου ἐν τῷ χωρίῳ, χωρὶς ἐδῶ νὰ τὸ σημειώσω. Ἡ ἱστορία αὐτὴ μ' ἐνδιαφέρει καὶ ἐγνώριζον ὅτι ἀδύνατον σήμερον ἢ αὔριον νὰ μὴ ἀνεκινεῖτο. Εἶμαι εὐτυχὴς ὅτι δύναμαι νὰ σὰς φανῶ χρήσιμος.

Τόση ἀγαθότης, τόση εἰλικρίνεια καὶ ἀφιλοκέρδεια ἀπετυπώτο ἐν τῷ τόπῳ καὶ τῇ στάσει τοῦ γραφέως, ὥστε ὁ Δαμβέρτος βαθύως ἐξ αὐτοῦ συνεκινήθη.

— Κύριε Σαγκῶ, εἶπεν, ἐὰν ὑπάρχουσι πονηροὶ ἐν τῷ κόσμῳ, ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ ἔντιμοι ἀνθρώποι. Δότε μοὶ τὴν χεῖρά σας.

Τὴν ἔθλιψε ζωηρῶς μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του.

— Δὲν μοὶ ὑπεδείξατε, ἕνα Ζιλ Πουρσαίν ; ὑπέλαβε.

— Τὸν ἐπιστάτην τῆς Ζονσέρης. Ἡ δούκισσα δὲν εἶχε μυστικὰ δι' αὐτόν.

— Καλὰ. Θὰ τὸν ἴδω.

Ἀμαξίον διερχόμενον ἔξωθεν, ἔστη πρὸ τῆς θύρας τοῦ οἰκίσκου.

ἸΘ'

Αἱ ἀνεχνεύσεις.

Ἀνθρωπὸς τις κατέβη τοῦ ἀμαξίου. Πᾶς ὁ πρὸ δεκαοκταετίας γνωρίσας τὸν Ζιλ Πουρσαίν, ἠδύνατο ἤδη ἀκόπως νὰ τὸν ἀνεγνώριζεν.

Εἶχεν ὁμοίως δασεῖαν τὴν ὄψιν, τὴν αὐτὴν σωματικὴν διασκευὴν, τοὺς αὐτοὺς εὐρεῖς ὤμους μόνον αἱ τριχες τοῦ ἀπὸ πυρρῶν εἶχον ὑπολευκανθῇ, τὸ ἀνάστημά του ἐκυρτοῦτο καὶ οἱ ὠμοὶ του ἔκλινον, ὥς ὑπὸ φορτίον.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν μόνου διετηροῦντο διάπυροι καὶ πλήρεις δόλου καὶ ἐνεργείας.

— Ἰδοὺ ὁ ἀνθρωπὸς σας, εἶπεν ὁ γραφεὺς ταπεινῶς.

— Ὁ ἐπιστάτης ;

— Ἀκριβῶς. Ὁ Ζιλ Πουρσαίν.

— Εἶμαι Ἀμερικανός, Γεώργιος Δαβίδσων, καὶ ἔρχομαι ἐδῶ ν' ἀγοράσω ἓν κτήμα, εἶπε ζωηρῶς ὁ Δαμβέρτος.

— Ἠννόησα.

Ὁ ἐπιστάτης εἰσῆλθεν.

Ἐκαμε τὰς κατοπτρεύσεις του.

Πᾶν τὸ ἀσύνηδες ἐν τῷ τόπῳ συμβᾶν, πᾶσα ἐπίσκεψις ξένου τὸν ἔθετεν εἰς κίνησιν καὶ τῷ προὔξεναι σπασμούς ἀνησυχίας.

Τοῦτο ἰδίως ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν συμβεβηκότων, εἰς ἃς αὐτὸς ὑπῆρξεν ἐν τῶν πρωταγωνιστούντων προσώπων.

Ἡ ἐν τῷ πύργῳ ἀφίξις, τὴν ἐσπέραν τὴν προτεραιάς, ἐπισκέπτου, μεθ' οὗ ἡ κόμησσα ἔμενε κεκλεισμένη ἐπὶ δύο περίπου ὥρας καὶ ὅστις ἔπειτα ἀπῆλθε διὰ Πρεῖλλυ, τῷ ἐνέπνευσε φόβους.

Τίς ἦτο οὗτος ; Τί ἤρχετο νὰ κάμῃ ἐν τῷ τόπῳ ;

Ὁ κύρ Πουρσαίν δὲν ἔκρινεν ἀσκοπον ν' ἀναπνεύσῃ ὀλίγον ἀέρα καὶ νὰ λάβῃ τυχῶς τινὰς πληροφορίας.

Πρὸς τινὰ λοιπὸν ἄλλον ν' ἀπετείνετο ἢ πρὸς τὸν φίλον του Βικτωριανὸν Σαγκῶ, ὅστις τῷ ἐχρησίμευσεν ὡς σύμβουλος ὅπως καὶ εἰς πάντας ;

Ἀμα τῇ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ γραφέως εἰσόδῳ του, περιήγαγε τὸ ὄξύ καὶ ὑπὸ τὸ δαυὶ τρίχωμά του κρυπτόμενον βλέμμα του ἐπὶ τῆς μορφῆς τοῦ ξένου.

Ἀνεζήτησεν ἐπ' αὐτῆς ὁμοιότητα, ἣν δὲν εὗρεν ἀναμφιβόλως, διότι ἡ φυσιογνωμία του, λίαν δύσπιστος ἐν ἀρχῇ, ἐφαιδρύνθη αἰφνης.

— Συγγνώμην ἂν σὰς χαλῶ τὴν ἡσυχίαν, εἶπε χαιρετῶν ἐν ἀμνηστίᾳ, ἀλλὰ σὰς ἔφερν, διαβαίνων ἀπ' ἐδῶ, μικρὸν δῶρον, κύριε Βικτωριανέ, χάριν φιλίας.

Τὸ μικρὸν δῶρον ἦσαν δύο καλαὶ πάπαι, ἃς ὁ Πουρσαίν εἰσερχόμενος εἶχε δώσει πρὸς τὴν μητέρα τοῦ γραφέως.

— Ὁ κύριος, ὁ ὁποῖος χθὲς μᾶς ἐπεσκέφθη, νομίζω ; ὑπέλαβεν. Ὁ κύριος δὲν γνωρίζει τὸν τόπον μας ;

— Μοὶ φαίνεται ὅτι τὸν γνωρίζω ὀλίγον τι, εἶπεν ὁ Γεώργιος.

— Ἀ !

— Ζητῶ νὰ ἐπιτύχω κανὲν κτήμα.

— Μεγάλο ;
 — "Ο, τι εὐρω.
 — "Ο κύριος εἶνε φίλος τῆς κυρίας κομῆσσης ;
 — "Εσχον τὴν τιμὴν νὰ ἴδω τὴν κυρίαν Βωνοῶζ ἄλλοτε... ἀπὸ καιροῦ... Εἶχε τὴν καλωσύνην νὰ μ' ἐνθυμηθῇ καὶ νὰ μοὶ παράσχω πληροφορίας τινάς...
 — "Εάν ὁ κύριος ἔχῃ ἀνάγκην τοιούτων, εἴμεθα εἰς τὴν διάθεσίν του, ὑπέλαβε δειλῶς ὁ Πουρσαῖν· ἄλλως τε ὁ κύριος θὰ εὕρῃ ἐδῶ πᾶν ὅ, τι θελήσῃ... "Ο κύριος Σαγκῶ γνωρίζει τὴν Βρέννην ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου ἕως τὸ ἄλλο...
 "Ομιλῶν ὁ ἐπιστάτης, παρετήρει τὸν ξένον μετὰ πλείονος προσοχῆς.
 "Ιδέα τις τῷ ἐπήρχετο. "Εσκέπτετο ὅτι κάπου τὸν εἶχε γνωρίσει. Οὐδὲν ἀκριβῶς ἐνεθυμεῖτο περὶ Γεωργίου Δαμβέρτου. "Εκεῖνον μόλις τὸν εἶχε παρατηρήσει, ἐν νυκτί, ὑπὸ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας· καὶ ἐν τούτοις ἡ σκέψις πρὸς ἐκεῖνον ἐπλανᾶτο. "Η πρὸ δεκαοκταετίας νυκτερινὴ σκηνή, οὐδέποτε ἐξηλείφετο τῆς μνήμης του καὶ ὁ νυκτερινὸς ἦτο αὐτὸς ἐπισκέπτης τῆς κυρίας του, τῷ ἐνέβαλλεν ἀορίστους ὑπονοίας.
 Τὴν στιγμὴν αὐτήν, ἐπὶ σκοπῇ ἡ ἀδιαφόρος, ὁ Γεώργιος Δαμβέρτος ἀκούσθησε τὴν δεξιάν του ἐπὶ τοῦ γραφείου καὶ πάραυτα πλατεῖα οὐλὴ ἐπεφάνη.
 "Ο Ζιλ Πουρσαῖν τὴν εἶδε καθαρῶς καὶ ἐσκήρτισε σύσσωμος, πρᾶγμα μὴ διαφυγὼν τὴν προσοχὴν τοῦ ξένου.
 — "Ο κύριος κατοικεῖ εἰς Παρισίους βέβαια, εἶπεν ὁ ἐπιστάτης μετὰ στιγμὴν σιγῆς.
 — "Απὸ τινων ἡμερῶν μόνον, διότι ἔρχομαι ἐξ "Αμερικῆς.
 — "Εκεῖθεν κατὰγεσθε ;
 — "Οχι, ἐνεκατέστην ἐκεῖ μετὰ φίλου τινὸς ἀπὸ πολλοῦ... ἀπὸ δεκαοκτῶ ἕως εἰκοσιν ἐτῶν... καὶ τώρα τὸ πρῶτον ἐπανέρχομαι χάριν ὑποθέσεων τινων, τὰς ὁποίας ἔχω ἐν Γαλλίᾳ... ἀρκετὰ σπουδαίων. "Αγνοῶ τί θὰ κάμω... ἀργότερον.
 "Ο ξένος δὲν ἔκρινε καταλλήλῳ νὰ συνεχίσῃ ἐπὶ μᾶλλον τὴν συνδιάλεξιν. "Ενευσε μόνον πρὸς τὸν γραφεῖα διὰ νεύματος ἀδιοράτου ἐμφαίνοντος :
 — "Εφ' ὅσον κρατεῖτε, ἐξομολογήσατέ τον !
 Καὶ προσέθηκεν :
 — "Ελπίζω ὅτι θὰ ἔχωμεν τὴν εὐχαρίστησιν νὰ συγχευματίσωμεν εἰς τὸν Χρυσοῦν "Ηλιον. "Απέρχομαι κατόπιν διὰ Σατωροῦ. Καλὴν ἐντάμωσιν, κύριε.
 Μείνας μόνος μετὰ τοῦ ἐπιστάτου, ὁ Βικτωριανὸς τὸν ἠτένισε μὲ ὕψος συμπαθείας.
 — Ποῦτος νομίζεις εἶνε αὐτὸς ὁ ξένος ; ἠρώτησεν.
 — "Ε! ἐπαφώνησεν ὁ ἐπιστάτης.
 — Δεκαοκτῶ ἔτη... Πρὸ δεκαοκτῶ ἐτῶν ἀνεχώρησε δι' "Αμερικὴν.
 — Πρὸ δεκαοκτῶ ἐτῶν... Τὸ εἶπεν.
 — "Η ἡμερομηνία αὐτὴ οὐδὲν σὲ ἐνθυμίζει, κύρ Πουρσαῖν ;
 — Τί νὰ μοῦ ἐνθυμίζῃ ;
 — Δὲν ἦτο τὸ ἔτος κατὰ τὸ ὁποῖον ἡ δούκισσα ἦλθε καὶ ἐκλείσθη εἰς τὴν Ζονσέρην ;
 — "Εστὼ !
 — Γνωρίζετε ὅτι ὁ κόσμος ἔκαμε σχόλια...
 — "Ο κόσμος μπορεῖ νὰ λέγῃ ὅ, τι θέλει.
 — "Ο εἰς Ζονσέρην περιορισμὸς αὐτὸς παρήγαγε δύο ἀξία ἀπορίας ἀποτελέσματα.
 — "Εννοῶ τί θέλετε νὰ εἰπατε.
 — Τὸν γάμον τοῦ κόμητος Βωνοῶζ καὶ τὴν αἰφνιδίαν περιουσίαν τοῦ Καμπεϋρόλ.
 — Τὸ ἐσκεπτόμην.
 — Κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν φημι διέτρεξαν τὸν τόπον... περὶ παιδίων, τὰ ὁποῖα ἐφυγάδευσαν ἐν ὧρᾳ νυκτὸς καὶ διηύθυναν εἰς Σατωροῦ.

— Ποῦτος ἦτο εἰς θέσιν νὰ τὸ γνωρίζῃ ;
 — Πολλοί... "Εάν τις ἤθελεν ἐκ διαφόρων μερῶν νὰ λάβῃ πληροφορίας... Εἶνε ὁ ἀμαξηλάτης Λεονάρδος... οἱ φύλακες τοῦ σταθμοῦ, ὁ ξενοδόχος τοῦ Μαύρου "Ιππου... καὶ ἄλλοι ἀκόμη.
 — Λόγοι τοῦ ἀέρος !
 — Καὶ ἀκόμη τὸ πάθημα τοῦ νέου μὲ τοὺς σκύλους τῆς δουκίσσης... καὶ ὅστις ἔγινεν ἔκτοτε ἀφαντος. "Ο νέος αὐτὸς ἦτο ὁ πατὴρ ἀναμφιβόλως... ἐξάπαντος, φίλε Πουρσαῖν.
 — "Επινοήσεις.
 — Εἴμεθα οἱ δύο μας... "Αν μοὶ ὁμολογεῖτε τὴν ἀλήθειαν, τί θὰ προέκυπτε κακόν ; Δὲν θὰ σὲ προδώσω ἐγώ... Καὶ ἔπειτα ἡ δικαιοσύνη οὐδὲν ἔχει πλέον νὰ κάμῃ... Πολλὸ ἔκτοτε παρήλθε χρόνος. Οὐδέποτε ἔδωκα κακὰς συμβουλὰς εἰς σὲ, ὡς εἰς κανένα... "Ας ὑποθέσωμεν...
 — Τί ;
 — Θυσιάζετε ὀλίγας στιγμὰς ἵνα συνομιλήσωμεν ;
 — Μετὰ χάρας, κύριε Βικτωριανέ.
 — "Εάν, ἐκ τύχης, αὐτὸς τὸν ὁποῖον πρὸ ὀλίγου εἶδετε ἦτο ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον κατεδιώξατε μὲ τοὺς σκύλους σὲ !
 — Σὲ τὸ εἶπεν ;
 — "Ὡς βλέπετε ! "Εξακολουθῶ λοιπόν. "Εάν αὐτὸς ἐπανερχετο βαθύπλουτος, ἐμμανὴς διὰ τὴν τότε καταδιώξιν του... καὶ διὰ τὴν ἐξαφάνισιν τῶν μικρῶν του, ἀπόφασις ἔχων τὰ πάντα νὰ διαπράξῃ ἵνα τὰ ἀνέυρῃ καὶ νὰ ἐκδικηθῇ κατόπιν τοὺς βλάψαντας αὐτόν, δὲν θὰ ἦτο κάλλιον νὰ ἦτο τις μὲ τὸ μέρος τοῦ μᾶλλον. Διότι ἐπὶ τέλους, φίλε Πουρσαῖν, εἶνε ἀκηλίδωτος καὶ διὰ τοὺς ἄλλους δὲν συμβαίνει τὸ αὐτό !...
 — Ποίους ἄλλους ;
 — Τοὺς συντείναντας εἰς τὴν ἐξαφάνισιν τῶν παιδίων ! Τοὺς βλάψαντας σκληρῶς τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἔσφαλε μόνον διότι ἦτο νέος καὶ ὠραῖος καὶ ἡγαπᾶτο παρὰ τῆς δεσποινίδος Σαρναί. "Εκείνους τέλος, οἱ ὁποῖοι ἠπάτησαν τὴν κυρίαν σὲ, πείθοντες αὐτὴν ὅτι αἱ κόραι τῆς ἀπέθανον, καὶ χαλαροῦσαι τὸν πρὸς τὸν νέον δεσμόντης.
 — Ρεμβασμοί ! ἐψιθύρισεν ὁ Πουρσαῖν, ἵνα εἰπῇ τι καὶ αὐτός.
 "Ο Βικτωριανὸς προσεποιήθη ὅτι δὲν ἤκουσεν.
 — "Εννοεῖτε, ὑπέλαβεν ὅτι ὁ νέος δὲν-θ' ἀποτύχῃ, ἐάν πρόκηται νὰ παλαίσῃ πρὸς τὸν Καμπεϋρόλ καὶ αὐτὸν ἔτι τὸν κόμητα Βωνοῶζ, καθόσον μάλιστα χαίρει καὶ εὐνοίων...
 — "Οποίων ;
 — Τῆς εὐνοίας τῆς κομῆσσης, ἐν πρώτοις ! Τὸν ἡγάπα ἄλλοτε, καὶ θὰ τὸν ἀγαπᾷ εἰσέτι, ἐκτὸς ἐὰν τρέφῃ ἀνεξήγητόν τινα ἀδυναμίαν πρὸς τὸν σύζυγόν της, δι' ὃ θὰ ἐξεπληττόμην πολὺ... καὶ σὲς ὁμοίως... "Εννοεῖτε ὅτι εὐθὺς ὡς μάθῃ ὅτι αἱ θυγατέρες τῆς Ζωπ, θὰ συμμαχίσῃ μὲ τὸν πατέρα πρὸς ἀναζήτησιν των, ἐναντίων τῶν ἐξαφανισάντων αὐτάς. Λοιπόν, αὐτὸ ἀναμφιβόλως ἦλθεν ἵνα τῇ εἰπῇ...
 — "Εκεῖνος λοιπὸν εἶνε ; ἠρώτησε ζωηρῶς ὁ Πουρσαῖν.
 — Ποῦτος, ἐκεῖνος ;
 — "Ο Γεώργιος Δαμβέρτος.
 — "Ιδοῦ ! καὶ τὸ ὄνομά του ἔτι γνωρίζετε ! εἶπεν ἐμπαικτικῶς ὁ γραφεύς.
 — "Ηκουσα ἄλλοτε νὰ τὸ ἀπαγγέλλουν.
 — Αὐτὸς εἶνε ἡ κανεὶς ἀπὸ τοὺς φίλους του, ἐκεῖνος ἴσως μετὰ τοῦ ὁποῖου ἐξεπατρίσθη. Εἰς τὴν θέσιν σὲς, ἰδοῦ ἐγὼ τί θὰ ἔκαμνον.
 — Τί.
 — "Αγαπᾶτε νὰ τηρήσῃτε τὸ ἔργον σὲς ;
 — Εἶνε ὁ μόνος μου πόθος.
 — Καὶ ἔπειτα τί ἐπράξατε ; "Εξετελέσατε διαταγὰς τὰς ὁποίας σὲς ἔδωκαν.

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Ἀναρίθμητοι capeadores ἔτρεξαν τότε περὶ αὐτόν, τὸν περιεκύκλωσαν καὶ ἤρχισαν νὰ τὸν προκαλοῦν, νὰ τὸν ἐρεθίζουν, νὰ τὸν ἀναγκάζουν νὰ τρέχῃ ἐδῶ κ' ἐκεῖ κινούμεντες τὰς capas πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του, ἐλκύνοντες καὶ ἀποφεύγοντες αὐτόν διὰ ταχυτάτων ἐλιγμῶν καὶ πάλιν ἐπιστρέφοντες καὶ προκαλοῦντες καὶ ἀποφεύγοντες αὐτόν ἐκ νέου, ὁ δὲ ταῦρος νὰ ὀρμᾷ ἐναντίον πότε τοῦ ἑνὸς καὶ πότε τοῦ ἄλλου, νὰ τοὺς καταδιώκῃ μέχρι τοῦ διαφράγματος, νὰ κτυπᾷ τοῦτο διὰ τῶν κεράτων του, νὰ τύπῃ τὸ ἔδαφος διὰ τῶν ποδῶν του, νὰ πηδᾷ, νὰ μυκᾶται, νὰ ἐμπήγῃ ἐκ νέου τὰ κέρατα αὐτοῦ, κατὰ τὴν διαβάσιν του, εἰς τὴν κοιλίαν τῶν νεκρῶν ἵππων, νὰ προσπαθῇ νὰ πηδήσῃ εἰς τὸν μεταξὺ τῶν δύο περιφραγμάτων χώρον, νὰ διατρέχῃ τὸ στάδιον καθ' ὅλα αὐτοῦ τὰ μέρη.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ εἶχον ἔλθει ἄλλοι picadores ν' ἀντικαταστήσουν τοὺς δύο τῶν ὁποίων ἐφονεύθησαν οἱ ἵπποι, καὶ ἐτοποθετήθησαν, μακρὰν ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, πρὸς τὸ μέρος τοῦ Toril, μὲ τὸ δόρυ εἰς τὴν δορατοδόκην, ἀναμένοντες τὴν ἐπίθεσιν τοῦ ταύρου.

Οἱ capeadores τὸν ἔσυραν ἐπιθετικῶς πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο. Ὁ ταῦρος ἰδὼν τὸν πρῶτον ἵππον, ὤρμησεν ἐναντίον αὐτοῦ μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω, ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην ἡ ἐφοδὸς του ἀπέτυχεν· τὸ δόρυ τοῦ picador ἐνεπήγῃ εἰς τὴν ὠμοπλάτην αὐτοῦ.

Ὁ ταῦρος ὠργίσθη, προσεπάθησε νὰ ὀρμήσῃ μὲ ὅλην αὐτοῦ τὴν δυνάμιν, ἀλλ' εἰς μάτην. Ὁ picador ἦτο ἀκλόνητος· ὁ ταῦρος ὠπισθοχώρησεν, ὁ ἵππος ἐσώθη καὶ παταγῶδῃ χειροκροτήματα ἐχαίρεισαν τὸν σωτήρα.

Ὁ ἄλλος picador ὑπῆρξεν ὀλιγώτερον εὐτυχής. Ὁ ταῦρος ὤρμησε κατ' αὐτοῦ, οὗτος δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν κτυπήσῃ διὰ τοῦ δόρατος. τὸ φοβερὸν κέραν εἰσέδυσεν εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ ἵππου μὲ ταχύτητα βέλους. Τὰ σπλάγχνα τοῦ δυστυχοῦς ζώου ἐχύθησαν καὶ ἔμειναν κρεμασμένα σχεδὸν μέχρι τοῦ ἐδάφους κινούμενα ὡς σάκκος.

Ὁ picador ἔμεινεν ἐπὶ τοῦ ἐριππίου. Τότε εἶδομεν φρικῶδες θέαμα. Ὁ picador βλέπων ὅτι ἡ πληγὴ δὲν ἦτο θανατηφόρος δὲν ἀφιππεύει, ἀλλὰ κεντᾷ τὸν ἵππον καὶ τοποθετεῖται εἰς ἄλλο μέρος ἀναμένων δευτέραν ἐφοδόν. Ὁ ἵππος διέσχισε τὸ στάδιον μὲ τὰ ἔντερά ἐξω, τὰ ὅποια ἐκτύπων εἰς τοὺς πόδας του καὶ τῷ ἀνέκοπτον τὸ βῆμα. Ὁ ταῦρος τὸν κατεδίωξεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ ἔστη.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἠκούσθη ἦχος σάλπιγγος. δι' οὗ ἠγγέλλετο ὅτι οἱ picadores ἔπρεπε νὰ ἀποσυρθοῦν. Ἦνοιξε θύρα τις καὶ ἀνεχώρησαν ὁ εἰς κατόπιν τοῦ ἄλλου.

Ἐπὶ τοῦ πεδίου ἔμειναν δύο ἵπποι νεκροί, ἐδῶ δὲ καὶ ἐκεῖ λίμναι καὶ ρυακία αἵματος, ὅπερ δύο chulos ἐκάλυψαν διὰ χωμάτων.

Μετὰ τοὺς picadores ἔρχονται οἱ banderilleros. Αἱ banderillas εἶνε μικρὰ ἀκόντια μήκους τεσσαράκοντα περίπου ἑκατοστῶν, κοσμούμενα διὰ χρωματιστοῦ χάρτου καὶ ἔχοντα αἰγὴν μεταλλίνην ἐσχηματισμένην οὕτως ὥστε, ὅταν ἀπαξ ἐμπηγῇ εἰς τὰς σάρκας νὰ μὴ ἐξέρχεται πλέον ὁ δὲ ταῦρος τρέχων καὶ κινῶν αὐτὸ οὐδὲν ἄλλο κάμνῃ ἢ νὰ τὸ ἐμπήγῃ βαθύτερον ἀκόμη.

Ὁ banderillero λαμβάνει δύο ἐκ τῶν ἀκοντίων τούτων, ἓν εἰς ἑκατέραν τῶν χειρῶν του καὶ τοποθετεῖται ὀρθῶς

πρὸ τοῦ ταύρου εἰς ἀπόστασιν δεκαπέντε περίπου βηματων, ὑψὼν δὲ τοὺς βραχίονας καὶ κραυγάζων προκαλεῖ αὐτόν καὶ τὸν ἀναγκάζει νὰ ἐπιπέσῃ κατ' αὐτοῦ.

Ὁ ταῦρος ὀρμᾷ ἐναντίον του, ὁ banderillero τρέχει ἐπίσης ἐναντίον τοῦ ταύρου· οὗτος κύπτει τὴν κεφαλὴν διὰ νὰ τὸν κτυπήσῃ διὰ τῶν κεράτων εἰς τὴν κοιλίαν, ἐκεῖνος ἐμπήγῃ τὰς banderillas εἰς τὸν αὐχένα, τὴν μίαν ἐκ δεξιῶν καὶ τὴν ἄλλην ἐξ ἀριστερῶν καὶ δι' ἐνὸς ταχυτάτου ἐλιγμοῦ σώζεται.

Ἐὰν κύψῃ ὀλίγον, ἐὰν σφάλῃ κατὰ τι ὁ ποὺς αὐτοῦ, ἐὰν διστάσῃ πρὸς στιγμὴν, εἶνε χαμένος.

Ὁ ταῦρος μυκᾶται, φυσᾷ, πηδᾷ καὶ καταδιώκει τοὺς capeadores μετὰ φοβερᾶς μανίας· ἐν μιᾷ στιγμῇ πάντες ἐπήδησαν εἰς τὸν μεταξὺ τῶν δύο περιφραγμάτων χώρον. Τὸ στάδιον εἶνε κενόν. Τὸ θηρίον μὲ τὸ στόμα ἀφρισμένον, μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς αἰμοδιφούς, μὲ τὸν λαϊμόν βαμμένον εἰς τὸ αἶμα, ποδοπατεῖ τὸ ἔδαφος, τρέχει, κτυπᾷ τὸ περίφραγμα, ζητεῖ ἐκδίκησιν, θέλει νὰ φονεύσῃ, ἔχει ἀνάγκην αἱματοχυσίας. Οὐδεὶς τολμᾷ νὰ τὸ ἀντιμετοπίσῃ. Οἱ θεαταὶ κραυγάζουν:

— Ἐμπρός! θάρρος! Ὁ ἄλλος banderillero!

Ὁ ἄλλος banderillero προχωρεῖ καὶ ἐμπήγῃ τὰ ἀκόντια του. Ἐπειτα τρίτος τις, ἔπειτα πάλιν ὁ πρῶτος.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῷ ἐνέπηξαν ὀκτώ. Τὸ δυστυχὲς ζῶον, ὅταν ἠσθάνθη νὰ τῷ ἐμπήγῃσι τὰ δύο τελευταῖα, ἐξέβαλε μέγα μυκηθμόν, σπαραξικάρδιον, φρικῶδῃ καὶ ὀρμήσαν ἐναντίον ἑνὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν του, τὸν κατεδίωξε μέχρι τοῦ περιφράγματος, ἐπήδησε καὶ ἔπεσε μετ' αὐτοῦ μεταξὺ τῶν δύο περιφραγμάτων.

Οἱ δέκα χιλιάδες θεαταὶ ἠγέρθησαν σύσσωμοι κραυγάζοντες:

— Τὸν ἐφόνευσεν!

Ἄλλ' ὁ banderillero εἶχε διαφύγει τὸν κίνδυνον. Ὁ ταῦρος ἔτρεχεν ἀκαταπαύστως πότε ἐμπρός καὶ πότε ὀπίσω μεταξὺ τῶν δύο περιφραγμάτων, ὑπὸ βροχὴν ραβδισμῶν καὶ γρονθοκοπημάτων, μέχρις οὗ προσέκρουσεν ἐπὶ τινος θύρας ἀνοικτῆς, εἰσῆλθεν ἐκ νέου εἰς τὸ στάδιον καὶ ἡ θύρα ἐκλείσθη πάλιν.

Τότε ὅλοι οἱ banderilleros καὶ ὅλοι οἱ capeadores τὸν περιεκύκλωσαν ἐκ νέου. Εἰς, διελθὼν ὀπισθεν αὐτοῦ, τὸν ἐκτύπησεν εἰς τὴν οὐρὰν καὶ ἐξηφάνισθη ὡς ἀστραπή· ἄλλος τις, διελθὼν πρὸ αὐτοῦ ταχύτατα, τῷ ἐτύλιξε τὴν capa πέριξ τῶν κεράτων· τρίτος τις ἔσχε τὴν τόλμην νὰ τὸν πλησάσῃ τόσον, ὥστε νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ διὰ τῆς χειρὸς του μικρὰν μεταξωτὴν ταινίαν, τὴν ὁποίαν ἔφερον ἐπὶ τῆς ράχους· ἄλλος τις, τολμηρότερος πάντων, ἐστήριξεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κοντόν τινα, ἐνῷ ὁ ταῦρος ἔτρεχε, καὶ πηδήσας διῆλθεν ἀνωθεν αὐτοῦ καὶ ἔπεσεν εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος, ρίπτων τὸν κοντὸν μεταξὺ τῶν ποδῶν τοῦ ἐκπεπληγμένου ζώου.

Πάντα ταῦτα ἔκαμνον μὲ ταχύτητα ταχυδακτυλουργοῦ καὶ μὲ χάριν χορευτοῦ, ὡς νὰ ἐχοράτευον μὲ κανὲν πρόβχτον! Ὁ δὲ Κίρκος ἀντῆχει ἀπὸ τοὺς γέλωτας, τὰ χειροκροτήματα καὶ τὰς κραυγὰς τῆς ἀπολαύσεως, τοῦ θυμασμοῦ καὶ τῆς φρίκης τοῦ ἀπείρου πλήθους.

Ἦχει ἀπαξ ἔτι ἡ σάλπιγξ. Οἱ banderilleros ἐτελείωσαν. Τώρα εἶνε ἡ σειρά τοῦ espada. Εἶνε ἡ ὑψίστη στιγμή, εἶνε ἡ κρίσις τοῦ δράματος. Τὸ πλῆθος ἀνησυχεῖ,